

Onderwerp: Uitvoeringskrediet versterking waterkering Afwateringskanaal Duurswold Zuidzijde Schildmeer Nummer: Z52736-151058	Agendapunt: 4
--	----------------------

DB: Ja 06-05-2025	BPL: Nee	FAZ: Nee	VVSW: Ja 21-05-2025	AB: Ja 04-06-2025
-----------------------------	-----------------	-----------------	-------------------------------	-----------------------------

Opsteller: Edwin de Gries, (0598) 69 3216 Beleid, Projecten en Laboratorium	Opdrachtgever: Jan van der Laan	Portefeuillehouder: Martijn van Mensvoort
---	---	---

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☐ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☒ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging
--

Externe betrokkenen:	Reden:
Gemeente Midden-Groningen	Afstemming
Particuliere grondeigenaren	Afstemming
Direct aanwonenden	Afstemming
Kabel- en leidingbeheerders	Afstemming

Samenvatting: De waterkeringen langs het Afwateringskanaal, gelegen ten zuiden van het Schildmeer, zijn van groot belang voor een veilige omgeving en een goed functionerende Duurswoldboezem. De waterkering is in 2022 aan weerszijden van het Afwateringskanaal getoetst op hoogte, piping en stabiliteit. Hierbij is de conclusie dat de waterkering aan de zuidzijde voldoende stabiliteit bezit, de noordzijde voldoet niet aan de vereiste stabiliteitseisen en is afgekeurd over een lengte van ca. 2.200 m. In het AB van 23 februari 2023 is een voorbereidingskrediet vrij gegeven voor het doorlopen van een planvoorbereidingstraject. In dit traject is de waterkering op basis van specifiek geotechnisch onderzoek, nader getoetst op stabiliteit. Uit de toetsmethode is gebleken dat er geen acuut waterveiligheidsprobleem is, hierdoor geen grootschalige kadeversterking nodig is en dat kan worden volstaan met het uitvoeren van een beperkte kadeversterking en een monitoring van het traject voor de komende 5 jaren.
--

Duurzaamheidsparagraaf: Ja, duurzaam GWW

Begrotingsaspecten: Ja In de meerjarenraming 2025–2029 is binnen het Meerjareninvesteringschema (MJI) 2025–2029, onder project 863 <i>Versterken boezemkades naar aanleiding van toetsing stabiliteit</i> , rekening gehouden met de kosten voor de voorbereiding en uitvoering van diverse versterkingsprojecten. Het nu gevraagde uitvoeringskrediet voor de versterking van de waterkering langs het Afwateringskanaal Duurswold (zuidzijde Schildmeer) bedraagt € 815.000,-. Voor de planvorming van dit project is eerder een voorbereidingskrediet van € 1.109.000,- beschikbaar gesteld, waarvan € 527.000,- is besteed. Het resterende bedrag van € 582.000,- is niet langer benodigd en kan derhalve worden afgesloten. Tijdens de voorbereiding is gebleken dat een
--

grootschalige versterking niet noodzakelijk is, waardoor de voorbereidingsfase voortijdig is afgerond.

De geplande totaalkosten van dit project zullen worden opgenomen in het Meerjareninvesteringschema (MJI) 2026–2030, behorend bij de meerjarenraming 2026–2030.

De kapitaallasten van het totale uitvoeringskrediet van € 815.000,- voor het project *Versterking waterkering Afwateringskanaal Duurswold zuidzijde Schildmeer* bedragen in het eerste volle jaar afgerond € 35.000,-. Deze lasten nemen jaarlijks af als gevolg van de toegepaste lineaire afschrijvingsmethode.

AB-voorstel:

Een uitvoeringskrediet beschikbaar stellen van € 815.000,- voor de realisatie van de versterking waterkering Afwateringskanaal Duurswold zuidzijde Schildmeer.

Bijlagen:

- Financiële onderbouwing (ter inzage bij bestuurssecretariaat).

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf Secretaris-directeur:

Inleiding

De waterkeringen langs het Afwateringskanaal, gelegen ten zuiden van het Schildmeer, zijn van groot belang voor een veilige omgeving en een goed functionerende Duurswoldboezem.

De waterkering is in 2022 aan weerszijden van het Afwateringskanaal getoetst op hoogte, piping en stabiliteit. Hierbij is de conclusie dat de waterkering aan de zuidzijde voldoende stabiliteit bezit, de noordzijde voldoet niet aan de vereiste stabiliteitseisen en is afgekeurd over een lengte van ca. 2.200 m1.

In het planvoorbereidingstraject is er nader geotechnisch onderzoek uitgevoerd en zijn de faalmechanismen hoogte, piping en binnenwaartse stabiliteit getoetst. Bij toetsing voldeed de kade voor deze faalmechanismen. Op basis van de verzamelde gegevens zijn gedetailleerde berekeningen uitgevoerd voor macrostabiliteit binnenwaarts. Uit de toetsmethode is gebleken dat de waterkering voldoet aan de stabiliteitseisen. Wel is er een beperkt probleem ten aanzien van vervormingen van de kade dat direct moet worden opgelost.

Voorgeschiedenis/eerdere besluitvorming/beheerplan

In het AB van 15 februari 2023 is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor het planvoorbereidingstraject. In dit traject zijn o.a. de nader onderzoeken en toetsingen uitgevoerd.

Huidige situatie/analyse van het probleem

Toetsing

In 2022 is door onze eigen specialisten een toetsing op hoofdlijnen uitgevoerd, op basis van de vigerende toetsmethode en de beschikbare data. In 2023 is in het planvormingstraject, op basis van nadere geotechnisch onderzoek, opnieuw getoetst.

Uit de toetsingen volgt dat er geen acuut waterveiligheidsprobleem bestaat, maar mogelijk is er wel een beheerprobleem aangezien de toetsing aan de grenswaarden zit.

Beheerdersoordeel

Eind 2023 hebben specialisten van het waterschap een visuele inspectie uitgevoerd op het kadetraject. Tijdens deze inspectie zijn geen noemenswaardige afwijkingen geconstateerd, niet in een mate dat dit risico op instabiliteit aanduidt.

In januari 2024, vlak na een hoogwatersituatie, is door team van specialisten van het waterschap en een ingenieurbureau een rondgang gemaakt over een deel van het kadetraject. Ook toen zijn geen grote afwijkingen geconstateerd. Wel zijn er op bepaalde dijkvakken wat vervormingen geconstateerd aan de kruin, het binnentalud en de naastgelegen sloot. Ook is vastgesteld dat de grondlaag van het binnentalud erg slap/los is en bestaat uit een humeuze grondlaag die erg droog is.

Beschrijving en onderbouwing/oplossing /plan en eventuele alternatieven

De resultaten uit de toetsingen en het beheerdersoordeel geven aan dat er geen acuut veiligheidsprobleem is. Wel zijn er een aantal afwijkingen (vervormingen) geconstateerd die opgepakt moeten worden.

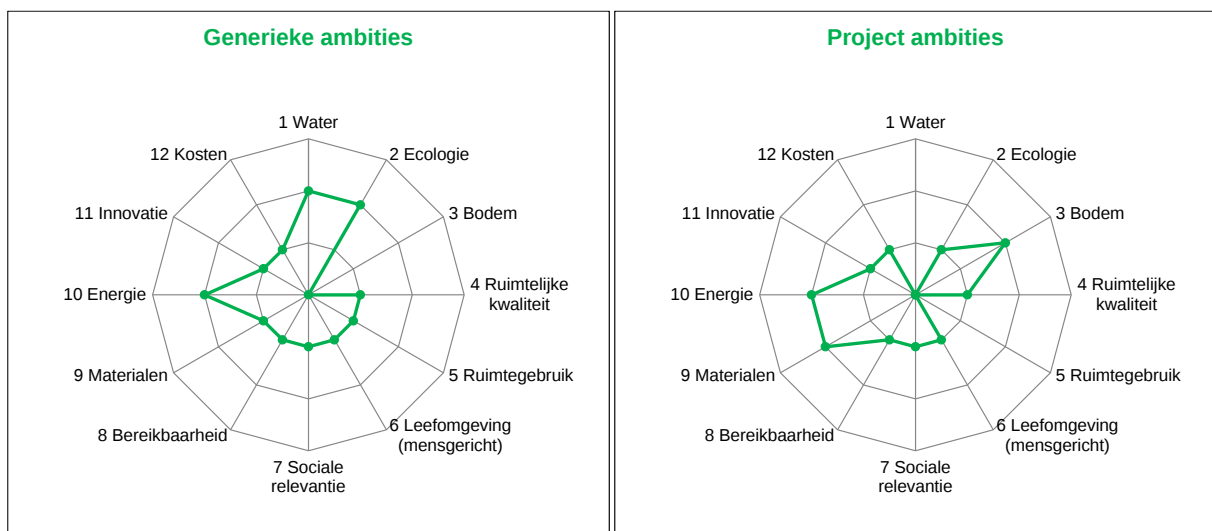
Op basis van bovenstaande is het voorstel om een beperkte kadeversterking uit te voeren. De geconstateerde vervormingen aan kruin, taluds worden hersteld en de naastgelegen kwelsloot wordt verondiept om de binnenwaartse stabiliteit te verbeteren. Daarnaast wordt de kade gedurende een periode van 5 jaar gemonitord. Hiervoor wordt een monitoringplan opgesteld. Indien er in de monitoringsperiode nieuwe afwijkingen worden geconstateerd die niet leiden tot een acuut waterveiligheidsprobleem dan worden deze na afloop van de monitoring hersteld. Indien er in de monitoringsperiode afwijkingen ontstaan die mogelijk leiden tot een acuut waterveiligheidsprobleem zullen direct herstelmaatregelen worden genomen. In beide gevallen zal een daarvoor benodigd krediet worden gevraagd aan het algemeen bestuur.

Risico's en kansen

Risico's

- **Acuut waterveiligheidsprobleem**
Beheersmaatregel: De te nemen maatregelen dragen bij aan een verbetering van de stabiliteit van de waterkering. Daarnaast wordt het traject de komende 5 jaren gemonitord.
- **Geen medewerking van aanliggende perceeleigenaren**
Beheersmaatregel: Vanwege het verondiepen van de kwelsloot kan de ontwatering van de naastgelegen percelen verslechteren. Hiervoor moeten mitigerende maatregelen (drain) worden genomen om dit te voorkomen.

Duurzaamheidsparaagraaf (duurzaam GWW)

Project ambities

Binnen dit project is de methodiek Duurzaam Grond-, Weg- en Waterbouw (DGWW) gehanteerd. In de planvormingsfase is

Geen spijtmaatregel

Uitgangspunt is een robuuste en toekomstbestendige kade die voldoet aan de veiligheidsnorm, conform de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.

Niet afwentelen tijd/ruimte/anderen

Wanneer dit project niet plaatsvindt hebben we de kade niet op orde conform het gestelde veiligheidsniveau. Het project is een investering om hoogwater-gevolgen niet af te wentelen op de omgeving.

Afstemming op gebruiksfuncties

Het afwateringskanaal wordt gebruikt voor de recreatievaart. Deze functie moet blijven bestaan.

Verantwoord gebruik van (hulp)bronnen

Er wordt gestreefd om, ten behoeve van kosten voor grondverzet en vermindering uitstoot, zo min mogelijk grondverzet te plegen. Waar mogelijk wordt gebiedseigen grond gebruikt.

Meerwaarde voor andere dan taakbelangen

In het planvormingsproces wordt er naar gestreefd de bestaande kenmerken te behouden.

1 Water

Het kanaal heeft geen baggeropgave en de aanwezige teensloot heeft een dusdanig klein watervoerend pakket dat voor dit project geen ambitie is..

2 Ecologie

In de planvormingsfase zijn als ambitie benoemd het behoudt van bomen en het inzaaien van de kade met inheemse soorten. Omdat de beperkte maatregelen geen extra ruimte vragen wordt volledig aan de wens van behoudt van de bomen voldaan. Het inzaaien van de kade met inheemse soorten kan daar waar de kruin wordt aangepast in afstemming met beheer en onderhoud verder worden ingevuld.

3 Bodem

Omdat er in principe geen graafwerkzaamheden in de kade plaatsvinden blijft de situatie m.b.t. kabels en leidingen gehandhaafd, is er geen verdere ambitie op het verwijderen van kabels en/of leidingen uit de kade. Dit zou de huidige situatie alleen maar verslechteren.

De ambitie om de maximale oplossing in grond te zoeken wordt optimaal ingevuld: Een grondoplossing aan de teen van de binnenzijde van de kade op eigendom van het waterschap.

4 Ruimtelijke kwaliteit

Bomen op de kering worden zoveel mogelijk behouden, voor zover de waterveiligheid niet in het geding is.

5 Ruimtegebruik

Hier is geen ambitie op, de waterveiligheid is leidend. Met de voorgestane oplossing wordt dit wel optimaal ingevuld en wordt uitgevoerd binnen de bestaande eigendomsgrenzen.

6 Leefomgeving (mensgericht)

De bedoeling is om de werkzaamheden in één werkgang uit te voeren zodat de omgeving minimaal overlast heeft.

7 Sociale relevantie

De keuze voor lokale MKB en de inzet van social return wordt nader ingevuld.

8 Bereikbaarheid

Alternatieve aanvoerroutes om overlast zoveel mogelijk te voorkomen worden nog nader uitgewerkt. Er zal zoveel mogelijk over water worden uitgevoerd. Herstel van bestaande toegangspaden als zijnde compensatie voor de overlast is een optie.

9 Materialen

Materialen worden zoveel mogelijk lokaal/uit de regio aangevoerd.

10 Energie

Een uitvoeringsplan wordt nog gemaakt, waarbij het uitgangpunt is om transporten zoveel mogelijk te beperken en transportafstanden zo klein mogelijk te houden. Gekeken wordt naar de haalbaarheid van energiezuinig materieel.

11 Innovatie

Hier ligt een innovatief plan voor de realisatie, in het opstellen van het uitvoeringsplan wordt meegenomen in hoeverre verder innovatie nog mogelijk is.

12 Kosten

De voorgestane oplossing behoeft geen grondaankoop, kan op eigendom van het waterschap worden gerealiseerd.

Financiën

In de AB-vergadering van 15 februari 2023 is een voorbereidingskrediet van € 1.109.000,- beschikbaar gesteld voor de planvorming van het project Versterking waterkering Afwateringskanaal Duurswold, zuidzijde Schildmeer. Van dit voorbereidingskrediet is € 527.000,- besteed. Het resterende bedrag van € 582.000,- is niet langer benodigd en kan derhalve worden afgesloten. Tijdens de voorbereiding is gebleken dat een grootschalige versterking niet noodzakelijk is, waardoor de voorbereidingsfase voortijdig is afgerond.

Op basis van de uitgevoerde voorbereidingswerkzaamheden is de uitvoering van het project momenteel geraamd op € 815.000,-. In dit bedrag is een risicoreservering van € 106.000,- opgenomen. Inclusief het eerder aangevraagde voorbereidingskrediet komt het totale krediet voor het project hiermee uit op € 1.924.000,- (€ 1.109.000,- + € 815.000,-).

Wanneer uitsluitend het bestede deel van het voorbereidingskrediet wordt meegenomen, bedraagt het totale krediet € 1.342.000,- (€ 527.000,- + € 815.000,-).

De kapitaallasten van het totale krediet van € 1.342.000,- voor het project Versterking waterkering Afwateringskanaal Duurswold, zuidzijde Schildmeer bedragen in het eerste volle jaar afgerond € 58.000,-. Deze lasten nemen jaarlijks af als gevolg van de gehanteerde lineaire afschrijvingsmethode.

In de meerjarenraming 2025–2029 is binnen het Meerjareninvesteringschema (MJI) 2025–2029, onder project 863 *Versterken boezemkades naar aanleiding van toetsing stabiliteit*, rekening gehouden met een krediet van € 14.750.000,- voor de voorbereiding en uitvoering van diverse versterkingsprojecten. Dit project maakt daar onderdeel van uit.

Met de nu geraamde totaalkosten van € 1.342.000,- voor dit project zal rekening worden gehouden in het Meerjareninvesteringschema (MJI) 2026–2030, behorend bij de meerjarenraming 2026–2030.

Wettelijke kader/juridische procedure/inspraak

Bestuurlijke procedures

Dit proces pakken we op met een korte procedure Omgevingsvergunning Wateractiviteiten (vergunning eigen dienst), conform de Omgevingswet.

Participatie

Voor het project is een stakeholderanalyse opgesteld waarbij is gekeken naar de belangen van de diverse stakeholders. Voor het bepalen van de beïnvloedingsruimte maken we gebruik van de participatieladder uit onze participatievisie.

Voor de versterking van de waterkering hanteren we de tredes 'informereren' en 'raadplegen', afhankelijk van de stakeholder:

Informereren

Voor inwoners in de directe omgeving en perceeleigenaren langs mogelijke transportroutes. Het informeren zal plaatsvinden door middel van keukentafelgesprekken en/of een informatiebrief. Voor 'informereren' is gekozen omdat de betreffende stakeholders geen directe belangen hebben in het projectgebied.

Raadplegen

Voor enkele stakeholders die eigendommen hebben of initiatieven ontwikkelen binnen het projectgebied. Deze stakeholders hebben een specifiek belang en daarom kiezen we voor de participatietrede 'raadplegen'. Het gaat daarbij om de volgende stakeholders:

- de gemeente Midden Groningen voor de afstemming over het ontwerp in relatie tot ontwikkelingen in het gebied;
- landeigenaren vanwege mitigerende maatregelen;

Met de gemeente is reeds overlegd. Met de landeigenaren wordt nog overlegd.

Communicatie

Met de stakeholders die we raadplegen hebben we persoonlijk contact. Met inwoners in de directe omgeving en perceeleigenaren langs mogelijke transportroutes hebben we 1 op 1 contact en/of informeren we per brief. Vanuit het waterschap is een contactpersoon beschikbaar voor vragen uit de omgeving.

Uitvoering/tijdspad

De uitvoering staat gepland voor 2025.

Voorstel

Een uitvoeringskrediet beschikbaar stellen van € 815.000,- voor de realisatie van de versterking waterkering Afwateringskanaal Duurswold zuidzijde Schildmeer.

namens het dagelijks bestuur,

Jelmer Kooistra
Secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
Dijkgraaf